

Donderdag, 12 Juli 1917.

Te Nevele bevinden zich veel bewoners van Meenen — vluchtelingen — sinds eenigen tijd. Op bevel hebben zij hun stad verlaten, zijn bij boeren en burgers ingekwartierd, arm en rijk, met niets aangekomen dan een pak of een klein reiszakje. En nu kwam een tweede bevel, dat zij allen wegmoeten. Waarheen? Dat weet niemand. Proviand voor twee dagen zullen ze hoeven mede te krijgen.

Verleden vrijdag ben ik naar Drongen gaan logeeren. Koud regenweêr. Aan den ingang van het buiten komt een ordonnans toegeschoten, neemt het weinig reisgoed, dat ik medeheb en reikt de hand om uit de victoria te stappen. Er zijn daar hooge officieren gelogeed geweest. Een ordonnans blijft er voorloopig. De onbruikbaar gemaakte telefoontoe behoorten liggen onder het bed in de kamer, waar ik slaap, een bewijs, dat de wederkomst van den vijand wordt verwacht. Twee paarden staan er nog op stal: een hanoversch en een trakène.

Later spreek ik eens met dien ordonnans, Ignatz, welke mij die paarden toont en de kenteekens van hun rassen aanwijst. Hij is van Posen, eenvriendelijke, zeer beschaafde, jonge man, soms zit hij in de keuken bij de meiden en den koetsier en — naar ik uit hun gesprekken opmaak — treft het mij weder, hoe goed de Duitschers en de Vlamingen elkanders taal verstaan.

De vrouw van den tuinman komt van de kom van het dorp — een halfuur gaans tot daar. Ze heeft er een paar uren moeten hare beurt afwachten tot het verkrijgen van 't wekelijksch rantsoen vleesch. Ze toont het op een papiertje: een klein stukje: waarvan de helft knokken. Het kost 0.48 centimen en dit voor haar, haar man en twee aankomende zonen; dat dient voor een gansche week.

Den zondagmorgen rijd ik terug naar de stad. Onderweg ligt een deel van een aardappelveld heel verwoest. Al de vruchten gestolen — onvolwassen nog. De eigenaar had 's nachts gewaakt, maar was te vroeg naar huis gekeerd. De dieven waakten ook. Er wordt verteld, dat schurken met scharen het koren afknippen uit haat tegen de boeren. Er zijn in 't geheim nieuwe aardappelen te koop. Ze kosten twee frank den kilog.

Heel de Albertlaan stond dezen morgen vol opgeëischten met hun armzalige pakken op den rug, bestemmelingen voor dwangwerk, uitputting, ontberingen van allen aard, en sommigen onder hen voor ziekte en dood.

De menschen — hier langs de straten — zien er bleek en mager uit. De burgerij nog erger dan de eigenlijke ondersteunden.

De kookvrouw ging gisteren met haar laatste spaargeld in zeven slagerswinkels om toch een beetje vleesch te zoeken voor haar man, met de ongenezen beenbreuk uit het hospitaal weggestuurd bij gebrek aan plaats. Nergens iets te krijgen.

Virginie LOVELING (« *In oorlogsnood* »)